

1 maja 1925 r.

URZĄD PATENTOWY

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

№ 1307.

N. V. Stoomweverij v/h Vissers & Eycken,
Geldrop (Niderlandy)
i Andries Willem Jansen,
Geldrop (Niderlandy).

Kl. 86 f.

D03 d 44/01

Sposób i urządzenie do tkania kanw rowerowych i samojazdowych.

Zgłoszono: 21 listopada 1921 r.

Udzielono: 31 grudnia 1924 r.

Pierwszeństwo: 20 listopada 1920 r. (Niderlandy).

Wynalazek dotyczy sposobu tkania kanw rowerowych i samojazdowych (tak zwanych kanw diagonalnych i materjałów podobnych).

Przy tkaniu tego rodzaju materiałów stosuje się ogólnie dotąd używany sposób, w którym nitka osnowy po przejściu przez kilka maszyn przygotowawczych (postrzygarkę i snowarkę) zostaje nawinięta i jako nawój nadawczy ułożona w krośnie.

Jak wiadomo, wymiana próżnego wałka dla nawoju nadawczego na pełny powoduje za każdym razem zatrzymanie krosna, przez co powstaje strata w pracy i wytwórczości.

Prócz tego musi tkacz przy zakładaniu nici zwykle brać do pomocy majstra

tkackiego, co powoduje dodatkowe wydatki.

Następnie zdarza się często, że pierwsza tkanina jest nie do użycia, przez co powstają straty materiału.

Również i ostatnią część nitek osnowy traci się nieprodukcyjnie. Prócz tych przy tkaniu powstających strat osnowy traci się części nitek osnowy przy postrzyganiu i nawijaniu.

Podane wady uważane były dotąd przy tkaniu materiałów za konieczność ujemną, połączoną ze zwykłym sposobem tkania.

Sposób według wynalazku usuwa wady powyższe.

Wynalazek polega na tem, że przy tkaniu kanw rowerowych i samocho-

wych (tak zwanych kanw diagonalnych i podobnych materiałów) zostają nitki osnowy doprowadzane z jednej lub kilku podstaw do krosna nie w postaci nawoju nadawczego, a jedynie zapomocą urządzenia doprowadzającego względnie hamującego.

Przez usunięcie maszyn przygotowanych, oraz nawoju nadawczego osiąga się znaczne uproszczenie urządzenia, poważną oszczędność w obsłudze i praktycznie całkowity zanik strat w osnowie.

Ponieważ próżne cewki nitek osnowy można zastąpić podczas tkania powoli pełnemi, praca nie doznaje przerwy, przezco zwiększa się poważnie wydajność.

Pod tym względem należy nadmienić na mocy danych z praktyki, że materiały 1,5 m szerokości o około 2000 nitek osnowy i 2—3 nitek wątku na centymetr długości może tkać jeden tkacz z pomocą niewyszkolonego pomocnika dla zamiany na czas cewek, z szybkością 50 m na godzinę.

Znane jest już tkanie bardzo wąskich tkanin jak tasiemki i t. p. bezpośrednio z jednej lub kilku cewek, a więc bez nawoju nadawczego.

Proponowano także tkać materiały takie jak chodniki, ścierki, z cewek, umieszczonych za sobą w poziomej płaszczyźnie, celem lokalnego wzmocnienia tkaniny.

W tych znanych sposobach stosuje się tak stosunkowo małą ilość cewek, że nie można uwzględnić ich przy wykonaniu sposobu według wynalazku.

Po za tem znane jest krosno do wyrobu szczególnej tkaniny o kształcie zgiętym i przekroju w kształcie *U*. Tkanina ta nie podobna jest do tkaniny wyrabianej sposobem niniejszym.

Na rysunku przedstawiono jako przykład jedno urządzenie dla wykonania sposobu.

Na fig. 1 narysowano w rzucie bocznym urządzenie z przynależnem krosnem, na fig. 2 urządzenie w widoku zgóry bez krosna, na fig. 3 w powiększeniu w widoku czołowym stojak dla nici z kilkoma cewkami i prowadnicami nici.

Według wynalazku prowadzone są nitki osnowy z cewek, umieszczonych na stojakach 1 grzebieniem 2 do przyrządu doprowadzającego, składającego się waleka 3, obłożonego materiałem, wytwarzającym tarcie np. pilśnią z krążkiem naprężającym przednim i tylnym 4, 5. Urządzenie to jest tego rodzaju, że nitki osnowy podlegają dostatecznie tarcu, a przytem można każdą nitkę oddzielnie przeciągnąć, nie narażając jej na zerwanie, co jest bardzo ważne przy ponownem łączeniu nitek i usuwaniu w danym razie błędów w nitce. Stamtąd prowadzone są nitki po prowadnicy 6 do krosna, oznaczonego jako całość na fig. 1 cyfrą 7. Grzebień 2 przymocowany jest trochę sprężynująco np. na pałaku 8. Walek 3, obłożony pilśnią, działa jako urządzenie doprowadzające i hamujące, wobec czego nitki osnowy doprowadzane są równomiernie. Sprężynujące zawieszenie grzebienia wspiera zejście osnowy i zmniejsza niebezpieczeństwo zerwania.

Według fig. 2 mogą być stojaki bardzo długie, wobec czego może być wysokość tak mała, że wszystkie cewki leżą w obrębie ręki chłopca lub dziewczynki, przyczem na stojakach można umieścić bardzo wielką ilość cewek.

Dla łatwej wymiany pustych cewek na pełne, umieszczone są czopy cewkowe 9 po obu bokach pionowo do płaszczyzn noszaków kształtu *V*, które przymocowane są do stojaków 1, wobec czego cewki 12 leżą w stosunku do pionowej płaszczyzny pod kątem 45°. Z cewek biegną nitki osnowy przez oka pro-

wadnic 13 w ten sposób, że każda nitka prowadzona jest w oddzielnym oku.

Urządzeniem powyższem osiąga się to, że przy zerwaniu się nitki może być ona natychmiast znaleziona przez siłę pomocniczą i znowu związana, bez przerywania pracy.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Sposób tkania kanwy rowerowej i samochodowej (tak zwanej kanwy diagonalnej i podobnych materiałów), tem znamienne, że nici osnowy, najlepiej w postaci cewek krzyżowych, umieszczone są na jednym lub kilku stojakach i doprowadzane do krosna przyrządem doprowadzającym lub hamującym, a nie w formie nawoju nadawczego.

2. Urządzenie do wykonania sposobu według zastrz. 1, tem znamienne, że przyrząd doprowadzający lub hamujący dla nitki osnowy składa się z wałka,

obłożonego pilśnią lub podobnym materiałem, z krążkiem naprężającym przednim i tylnym, który to wałek wytwarza dostateczne tarcie, lecz równocześnie umożliwia przeciągnięcie pojedynczej nitki.

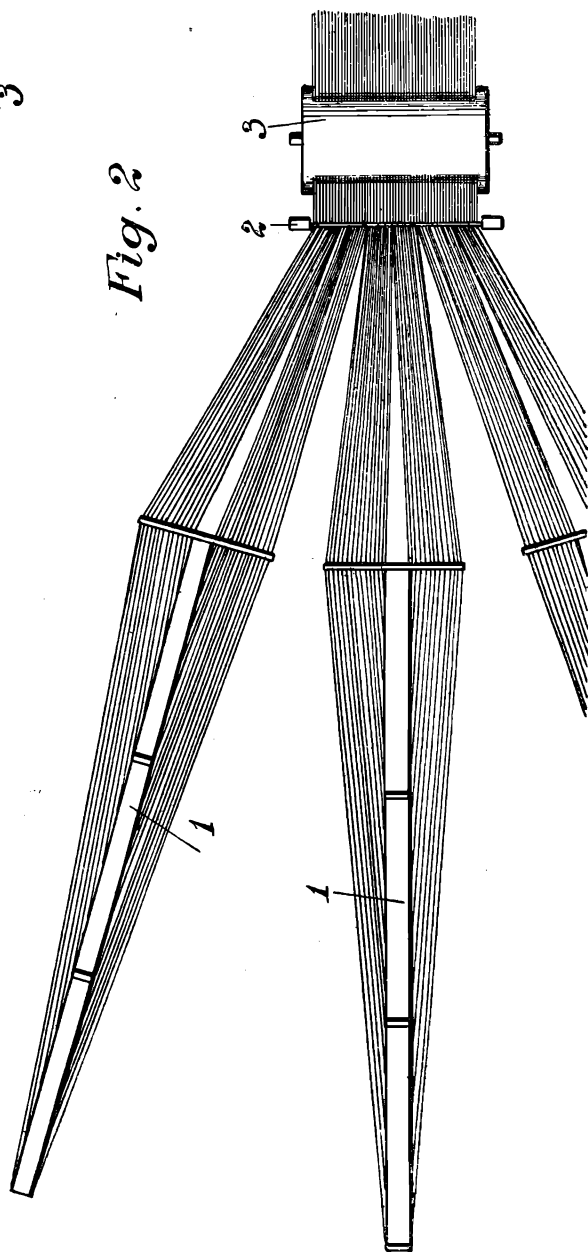
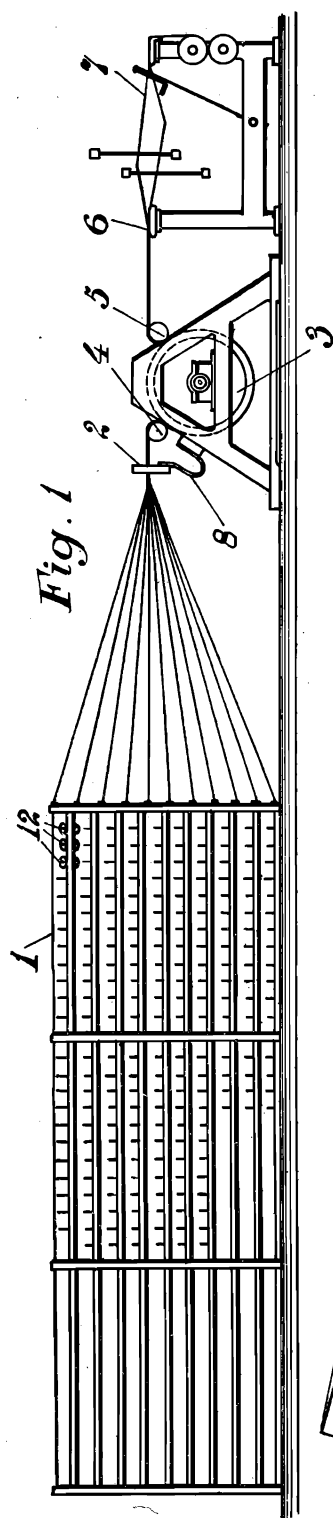
3. Urządzenie według zastrz. 2, tem znamienne, że przed przyrządem doprowadzającym i hamującym umieszczono sprężynujący grzebień, zawieszony lub przymocowany.

4. Urządzenie według zastrz. 2 i 3, tem znamienne, że czopy dla cewek krzyżowych, najlepiej parami, umieszczone są pod kątem około 45° pionowej płaszczyzny na noszakach, przymocowanych rzędem do stojaków dla nici.

5. Urządzenie według zastrz. 2, 3 i 4, tem znamienne, że na stojakach dla nici umieszczono prowadnice dla nici w postaci ramion lub t. p., w których wywiercono szereg otworów.

**N. V. Stoomweverij v/h Vissers & Eycken
i Andries Willem Jansen.**

Zastępca: Cz. R a c z y ń s k i,
rzecznik patentowy.

19